

OMBUDSPERSON INSTITUCIJA na KOSOVU

IZVEŠTAJ

Ex officio registarski br. 15/01

U vezi navodnog maltretiranja Rexhepa Kurtaj

Ombudsperson na Kosovu, u skladu sa članovima 4.4 i 4.9 UNMIK Uredbe br. 2000/38 o osnivanju Ombudsperson Institucije na Kosovu i pravila 18 i 19 Pravila postupaka Ombudsperson Institucije, 16. juna 2005. godine,

Objavio je sledeći izveštaj:

pdfMachine

Is a pdf writer that produces quality PDF files with ease!

Produce quality PDF files in seconds and preserve the integrity of your original documents. Compatible across nearly all Windows platforms, if you can print from a windows application you can use pdfMachine.

Get yours now!

POSTUPCI PRED OMBUDSPERSONOM

1. Dana 18. juna 2001. godine, objavljen je članak u dnevnom listu „Bota Sot“ u vezi navodnog maltretiranja g-dina Rexhep Kurtaja u Prizrenu od strane UNMIK policajca, sa fotografijom koja je navodno oslikavala događaj.
2. Dana 29. juna 2001. godine, Ombudsperson je doneo odluku o otvaranju *ex officio* istrage u slučaju, koji je registrovan pod *ex officio* registarskim brojem 15/01.
3. Dana 25. jula 2001. godine, Ombudsperson je poslao pismo tadašnjem komesaru UNMIK policije, tražeći od njega da mu dostavi policijski izveštaj o slučaju. Ombudsperson je priložio kopiju novinskog članka sa fotografijom.
4. Dana 5. novembra 2001. godine, Ombudsperson je poslao drugo pismo komesaru UNMIK policije, tražeći informacije o napretku u vezi unutrašnje policijske istrage slučaja.
5. Dana 19. februara 2002. godine, predstavnik Ombudsperson Institucije se sastao sa predstavnikom UNMIK policije kako bi razgovarali o ovom slučaju.
6. Dana 20. februara 2002. godine, nakon ovog sastanka, zamenik direktora istrage Ombudsperson Institucije je poslao pismo šefu odeljenja unutrašnje istrage pri UNMIK policiji, u kojem je tražio rezultate policijske istrage slučaja. U slučaju da nije bila otvorena istraga u vezi ovog slučaja, zamenik direktora istrage Ombudsperson Institucije je zatražio od UNMIK policije da otvori istragu i obavesti Ombudspersona o eventualnom broju slučaja. On je svom pismu priložio originalni članak iz novina u vezi navodnog maltretiranja g-dina Kurtaja.
7. Dana 30. maja 2002. godine, Ombudsperson je poslao pismo komesaru UNMIK policije, pozivajući se na svoja pređašnja pisma poslata njemu kao i na pismo zamenika direktora istraga poslatog UNMIK policiji i zatražio od komesara UNMIK policije da mu dostavi sve dostupne informacije od važnosti za slučaj.
8. Dana 28. oktobra 2002. godine, Ombudsperson je poslao pismo Specijalnom predstavniku Generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija (u daljem tekstu „SPGS“), obaveštavajući ga o ovom kao i ostalim slučajevima koji su se ticali žalbi protiv policije. Po svim ovim pitanjima, Ombudsperson je već poslao mnoga pisma regionalnim komandantima UNMIK policije kao i komesaru UNMIK policije međutim nije dobio nijedan odgovor. Ombudsperson je zatražio od SPGS-a da osigura da on dobije tražene informacije bez daljeg odlaganja i priložio je listu slučajeva, na kojoj se između ostalih nalazio i slučaj g-dina Kurtaj.
9. Dana 14. novembra 2002. godine, Ombudsperson je dobio pismo od komesara UNMIK policije sa istim datumom, u kome je navedeno da je iz novinskog isečka veoma teško otkriti šta se u stvari desilo i da je veoma teško da se indentifikuje navodna žrtva.

10. Dana 19. novembra 2002. godine, Ombudsperson je poslao pismo komesaru UNMIK policije, dostavljajući mu kontakt informacije g-dina Kurtaj, ime UNMIK policajca koji je navodno bio umešan i njegovu trenutnu poziciju.
11. Dana 3. decembra 2002. godine, Ombudsperson je dobio pismo od zamenika komesara – administracije UNMIK policije sa datumom od 1. decembra 2002. godine, navodeći da osoba sa tim imenom nije nikad radila za UNMIK. Međutim, ukoliko g-din Kurtaj želi da podnese žalbu protiv međunarodnog civilnog policijskog službenika (u daljem tekstu „CIVPOL“) zamenik komesara – administracije ga je pozvao da ga kontaktira.
12. Dana 4. februara 2003. godine, nakon što je otkrio adresu porodice Kurtaj u okolini Prizrena, predstavnik Ombudsperson Institucije je posetio porodicu i obavestio ih da ukoliko g-din Kurtaj, koji je živeo u Švajcarskoj, želi da podnese žalbu protiv UNMIK policajca, onda mora da kontaktira CIVPOL u Prizrenu. Predstavnik Ombudsperson Institucije je takođe uzeo broj telefona g-dina Kurtaj u Švajcarskoj.
13. Dana 14. novembra 2003.godine, g-din Kurtaj je poslao fax Ombudsperson Instituciji, tražeći započinjanje policijske istrage u njegovom slučaju. On je priložio svoju izjavu o činjenicama i ostalu važnu dokumentaciju.
14. Dana 1. decembra 2003.godine, Ombudsperson je poslao pismo komesaru UNMIK policije i priložio zahtev za započinjanje istrage podnet od strane g-dina Kurtaja. On je takođe priložio gore pomenutu izjavu i ostala dokumenta.
15. Dana 17. februara 2005. godine, Ombudspeson je poslao pismo komesaru UNMIK policije u kojem je zatražio informacije povodom ovog slučaja.
16. Dana 15. marta 2005. godine, Ombudsperson je dobio odgovor od komesara UNMIK policije, u kojem je navedeno da je g-din Kurtaj priložio svoju izjavu 30 meseci nakon početnog incidenta i prema tome nemoguće je naći dokaze koji bi ubedili UNMIK policiju da je policajac u pitanju delovao izvan svojih nadležnosti.

PO ČINJENICAMA

I. OKOLNOSTI SLUČAJA

G-din Kurtaj je građanin Švajcarske kosovsko-albanskog porekla, koji je u relevantno vreme bio u poseti porodici na Kosovu. Činjenice, dobijene iz izjave g-dina Kurtaj i novinskog članka „Bote Sot“, mogu da se sumiraju na sledeći način:

17. 12. juna 2001. godine, oko 11:30, g-din Kurtaj je vozio svog sina kod doktora ili u hitnu pomoć Bolničkog centra u Prizrenu radi lekarskog pregleda. On je u jednom momentu primetio da je svojim autom neznatno dodirnuo UNMIK policajca koji je vozio svoj bicikl odmah ispred njega. G-din Kurtaj je bio neodlučan u tome da li da stane ili ne. On je nastavio da se kreće veoma sporo svojim vozilom, čekajući reakciju

policajca. Nakon 4-5 metara, g-din Kurtaj je čuo zvuk udarca policajčevog pendreka, koji je bio bačen na vozilo. Kada je zaustavio vozilo, UNMIK policajac mu je srdito prišao i izvukao ga iz vozila. Policajac je nakon toga izvukao pištolj, koji mu je uperio u glavu i počeo je da ga bije do besvesti. Zbog terora posmatranja kako je tučen njegov otac, sin g-dina Kurtaj je takođe pao u nesvest. Nakon što mu se povratila svest, g-din Kurtaj se našao vezan na stolici koja je bila postavljena nasred ulice. Policajac je nastavio da ga udara i poprskao ga je nečim, usled čega je g-din Kurtaj tri dana sa smetnjama disao. Sve se ovo desilo u centru Prizrena, i mnogi prolaznici su bili svedoci ovog događaja. Jedan od njih je isti fotografisao, što je kasnije objavljeno u članku o ovom događaju u „Bota Sot“.

18. Takođe 12. juna 2001. godine, g-din Kurtaj je odveden u obližnju policijsku stanicu gde je bio pritvoren 72 sata. Tokom tog perioda, doktor ga je pregledao tri puta. Takođe je dobio transfuziju krvi.
19. Dana 16. juna 2001. godine, g-din Kurtaj je oslobođen policijskog pritvora.
20. Dana 16. juna 2001. godine, g-din Kurtaj je posetio bolnički centar u Prizrenu kako bi se izvršio pregled njegovih povreda. U medicinskom izveštaju, objavljenom istog dana, nadležni doktor je našao da je on zadobio nekoliko fraktura i ostalih povreda po celom telu. Takođe je posavetovao g-dina Kurtaja da poseti otorinolaringologa i ortopeda radi daljeg pregleda.
21. Dana 18. juna 2001. godine, g-din Kurtaj je bio pregledan od strane specijaliste neuropsihijatra. U svom medicinskom izveštaju, specijalist je napisao da je stanje g-dina Kurtaja psihomatsko i sa prisutnim neurotičnim elementima, kao i preovladajućom uznemirenošću, depresijom i strahom.
22. Dana 21. juna 2001. godine, g-din Kurtaj je bio pregledan u bolničkom centru u Prizrenu. Sažet izveštaj je izdat od strane bolničkog centra u Prizrenu, koji je sadržavao ortopedске, hirurške i neorupsihijatrijske aspekte sa preporukama specijalista u ovim poljima. U sažetom izveštaju je navedeno da je nakon upotrebe sile od strane policajca, g-din Kurtaj zadobio teške telesne povrede, u predelu glave, nogu i ruku, posebno desne ruke. Njegova desna ruka mu je izazivala bol i njena mogućnost pokretanja je bila ograničena. Aplikant je takođe patio od neurotične reakcije.
23. Nakon otpuštanja iz pritvora, g-din Kurtaj je posetio mnoge advokate, tražeći od njih da ga zastupaju u postupku protiv UNMIK policajca, međutim svi oni su odbili ovaj slučaj zbog imuniteta UN osoblja na Kosovu.

RELEVANTNI INSTRUMENTI

24. Rezolucija 1244 Saveta Bezbednosti (10. jun 1999), (u daljem tekstu «Rezolucija 1244»), u prikladnom delu navodi:

«Savet Bezbednosti...odlučuje da će glavne odgovornosti međunarodnog prisustva uključivati...(j) zaštitu i promovisanje ljudskih prava [...]».

25. Član 1.1 UNMIK Uredbe broj 1999/1 o ovlašćenjima privremene uprave na Kosovu (25. juli 1999), u prikladnom delu navodi:

«Sva zakonodavna i izvršna vlast na Kosovu, uključujući upravu pravosuđa predata je UNMIK-u i sprovodi je Specijalni predstavnik Generalnog Sekretara».

26. Član 3 UNMIK Uredbe broj 2000/47 o statusu, privilegijama i imunitetu KFOR-a i UNMIK-a i njihovog osoblja na Kosovu (18. avgust 2000) (u daljem tekstu "UNMIK Uredba 2000/47"), navodi:

3.1 UNMIK, njegova imovina, fondovi i sredstva imaju imunitet u bilo kom pravnom postupku.

3.2. Specijalni predstavnik Generalnog sekretara, Glavni zamenik i četiri Zamenika Specijalnog predstavnika Generalnog sekretara, komesar policije i drugi službenici visokog ranga, o čemu povremeno može da odluči Specijalni predstavnik Generalnog sekretara, imaju imunitet u odnosu na lokalne vlasti u pogledu bilo kog građanskog ili krivičnog dela koje su izvršili ili počinili na teritoriji Kosova.

3.3 Osoblje UNMIK-a, uključujući i lokalno zaposleno osoblje, ima imunitet u pravnom postupku u smislu izrečenih reči i svih dela koje su počinili vršeći službenu dužnost.

3.4 Osoblje UNMIK-a ima imunitet u odnosu na bilo koju vrstu hapšenja ili pritvaranja. Ukoliko greškom budu uhapšeni, biće odmah predati vlastima UNMIK-a.

3.5 Osoblje UNMIK-a je dužno da poštuje sve zakone koji važe na teritoriji Kosova i sve uredbe koje je izdao Specijalni predstavnik Generalnog sekretara, u vršenju mandata koje je Rezolucija 1244 (1999) Saveta Bezbednosti dala UNMIK-u. Dužni su da se uzdrže od bilo kakvog čina ili delatnosti koje nisu u skladu sa ovim.

27. Član 3 Evropske Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu "Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava" ili "Konvencija"), navodi:

«Niko ne sme biti podvrgnut mučenju, ili nečovečnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju».

28. Član 13 Evropske Konvencije o zaštiti ljudskih prava navodi:

Svakome kome su povređena prava i slobode predviđeni u ovoj Konvenciji, ima pravo na delotvoran pravni lek pred nacionalnim vlastima, bez obzira da li su povredu izvršila lica koja su postupala u službenom svojstvu.

ANALIZE

Da li je u sadašnjem slučaju došlo do kršenja člana 3 Konvencije

29. Ombudsperson smatra da činjenice, predstavljene u novinskom članu lista „Bota Sot“ i u izjavi g-dina Kurtaj, mogu da podstaknu pitanja predviđena članom 3 Konvencije, koji u prikladnom delu navodi:

«Niko ne sme biti podvrgnut mučenju, ili nečovečnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju».

30. Član 3 štiti jednu od najvažnijih vrednosti demokratskog društva jer se odnosi na integritet i ljudsko dostojanstvo određene osobe. Evropski sud za ljudska prava (u daljem tekstu «sud») je u mnogim slučajevima naveo da Konvencija zabranjuje, u potpunom smislu reči, mučenje, nečovečno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje (vidi *Aksoy protiv Turske*, presuda od 18. decembra 1996).

31. Drugim rečima, član 3 je, za razliku od većine članova Konvencije, izražen na apsolutnom terminu. Ovo se može shvatiti kao značenje da maltretiranje u smislu člana 3 nije nikada dozvoljeno, bez obzira na okolnosti i ponašanje žrtve (vidi *Iwanczuck protiv Poljske*, presuda od 15. novembra 2001. godine i takođe vidi *Labita protiv Italije* [GC], presuda od 6. aprila 2000).

32. Maltretiranje mora postići minimalni nivo surovosti, kako bi spadao pod domen člana 3. Procena ovog minimuma zavisi od svih okolnosti u slučaju, kao što su priroda i sadržaj tretmana, njegovo trajanje, kao i psihički i fizički aspekt, a u nekim slučajevima pol, godište i zdravstveno stanje žrtve.

33. Isti sadržaj se primenjuje u istoj meri i kada je ponižavajuće postupanje u pitanju (vidi *Iwanczuck protiv Poljske*, gore pomenuta presuda, takođe vidi *Costello-Roberts protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 25. marta 1993. godine). Što se tiče kriterijuma u vezi termina „ponižavajućeg tretmana“, sud je u svojoj sudskoj praksi našao da tretman kao takav ne može biti ponižavajući osim ako osoba u pitanju nije pretrpela ponižavanje koje ispunjava minimalni nivo surovosti. Procena minimalnog nivoa surovosti je relativna; mora se proceniti u skladu sa datim okolnostima slučaja (vidi, između ostalog *Ireland protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 18. januara 1978 i *Dougoz protiv Grčke*, presuda od 6. marta 2001. godine).

34. Navodi o nečovečnom ili ponižavajućem postupanju moraju biti praćeni adekvatnim dokazima (vidi *Khashiyev i Akayeva protiv Rusije*, presuda od 24. februara 2005. godine).

35. U sadašnjem slučaju, g-din Kurtaj je naveo da je bio maltretiran od strane UNMIK policajca, koji ga je tukao dok je on bio vezan za stolicu koja se nalazila nasred ulice u Prizrenu. Njegovi navodi su podržani medicinskim izveštajima, koji pokazuju da je pretrpeo teške telesne povrede, na glavi, nogama i rukama, posebno na desnoj ruci i

da je takođe patio od neurotične reakcije. Novinski članak dnevnika „Bota Sot“ kao i fotografija, navodno naslikana od strane prolaznika, koja je objavljena odmah pored članka takođe potkrepljuju izjavu g-dina Kurtaj.

36. U ovakvom slučaju, iako nije izvršena zvanična istraga u vezi navoda g-dina Kurtaj, Ombudsperson smatra da je izjava g-dina Kurtaj verodostojna i da potvrđuje postojanje događaja na način opisan od strane g-dina Kurtaj.

Zaključak

37. Zasnivajući se na gore pomenutim nalazima, Ombudsperson zaključuje da je nad g-dinom Kurtaj primenjen nečovečan i ponižavajući postupak, što predstavlja kršenje člana 3 Konvencije.

Da li je ponašanje UNMIK policije bilo u skladu sa proceduralnim obavezama predviđenim članom 3 Evropske Konvencije o ljudskim pravima

38. Ombudsperson ponavlja da je u svojoj ranijoj sudskoj praksi, Sud zaključio da u situacijama kada osoba podnese verodostojne tvrdnje da je pretrpela tretman koji krši član 3 od strane policije ili vladinih agenata, ta odredba, tumačena u saglasnosti sa opštom obavezom države pod članom 1 Konvencije da “Visoke strane ugovornice garantuju svakome u svojoj nadležnosti prava i slobode određene u Konvenciji” takođe sadrži obavezu javnih vlasti da sprovedu efektivnu zvaničnu istragu. Što se tiče istrage pod članom 2, takva istraga mora voditi do identifikacije i kažnjavanja odgovornih lica. U suprotnom opšta pravna zabrana torture i nečovečnog i ponižavajućeg tretmana i kažnjavanja, bez obzira na osnovnu važnost, bila bi bez efekta u praksi i bilo bi moguće u nekim slučajevima da službenici države zloupotrebljavaju prava onih koji su pod njihovom kontrolom sa praktičnim nekažnjavanjem (vidi *Khashiyev and Akayeva protiv Rusije*, presuda od 24. februara 2005. godine).
39. Koja forma istrage će ispuniti ciljeve člana 3 zavisi od različitih okolnosti. Međutim, bez obzira koji metod je primenjen, vlasti moraju postupiti prema svom nahođenju, nakon što pitanje izazove njihovu pažnju. Oni ne mogu to ostaviti na inicijativu najbližih rođaka koji bi ili podneli formalnu žalbu ili preduzeli odgovornost za sprovođenje bilo kakvih istražnih postupaka. Ovaj princip je podvučen u presudi u slučaju *Aktas protiv Turske* (presuda od 24. aprila 2003. godine) u kontekstu člana 2 ali je kasnije takođe primenjivalo kao pozivanje pri razmatranju člana 3.
40. U sadašnjem slučaju, članak u dnevnom listu „Bota Sot“ je objavljen 18. juna 2001. godine to jest šest dana nakon navodnog maltretiranja. Tog dana ili najkasnije 25. jula 2001. godine, kada je Ombudsperson poslao pismo tadašnjem komesaru UNMIK policije, policijske vlasti su bile upozorene na činjenicu da je član policijskih snaga bio optužen za maltretiranje osobe u javnosti.

41. Nakon što novinski članak i Ombudspersonovo pismo nisu doneli do reakcija od strane UNMIK policije, Ombudsperson i tadašnji zamenik direktora istrage pri Ombudsperson Instituciji su poslali više pisama komesaru UNMIK policije u vezi slučaja i to u novembru 2001. godine, februaru 2002. godine i maju 2002. godine, svakog puta su ostali bez odgovora u vezi tog pitanja. Nakon pisma poslatog SPGS-u u oktobru 2002. godine, tadašnji komesar UNMIK policije je poslao svoj odgovor pismom od 14. oktobra 2002. godine u kojem je zatražio od Ombudspersona pomoć pri lociranjju žrtve navodnog maltretiranja.
42. Nakon određenih kašnjenja koji se ne mogu pripisati UNMIK policiji već poteškoćama pri nalaženju žrtve, g-dina Kurtaj i činjenica da g-din Kurtaj nije izneo svoju želju za započinjanje istrage u njegovom slučaju sve do novembra 2003. godine, Ombudsperson je prosledio zahtev g-dina Kurtaj komesaru UNMIK policije dana 1. decembra 2003. godine.
43. Ovaj zahtev nije naišao na odgovor u periodu dužem od godinu dana. U februaru 2005. godine, nakon imenovanja novog komesara UNMIK policije u novembru 2004. godine, Ombudsperson je poslao pismo sadašnjem komesaru UNMIK policije tražeći informacije o ovom slučaju. Komesar UNMIK policije je odgovorio da pošto se incident desio pre mnogo vremena, bilo je nemoguće naći dokaze koji bi ubedili UNMIK policiju da je policajac u pitanju delovao izvan svojih nadležnosti.
44. Ombudsperson navodi da uprkos tome da je bila informisana o navodima maltretiranja od strane UNMIK policajca mnogo puta, prvo putem dnevnih novina a kasnije od strane Ombudspersona, UNMIK policija nije reagovala u periodu dužem od godinu dana. Čak i nakon što im je dostavljena žalba g-dina Kurtaj, UNMIK policija nije preduzela dalje akcije u periodu dužem od godinu dana. Tek nakon što je ovo pitanje izneseno pred sadašnjim komesarom UNMIK policije preliminarna forma istrage je preduzeta. Nije iznenađujuće da je od tada, tri i po godine nakon što se prijavljeni incident desio, bilo nemoguće naći dokaze koji bi pomogli utvrđivanju stvarnih okolnosti slučaja i identifikaciji počinioca.
45. Imajući u vidu proceduralne obaveze uspostavljene od strane suda u sadašnjem slučaju (vidi stavove 38 i 39, *gore*) Ombudsperson smatra da pošto policija nije uspeła da reaguje na navode o maltretiranju dobijene putem medija i direktno od strane Ombudspersona, oni nisu sproveli potpunu i efikasnu istragu kao što je predviđeno članom 3 Konvencije.

Zaključak

46. U svetlu gore pomenutih navoda, Ombudsperson zaključuje da neuspeh nadležnih policijskih vlasti da iniciraju adekvatnu istragu na osnovu žalbe g-dina Kurtaj predstavlja prekršaj člana 3 Konvencije pod njenim proceduralnim obavezama.

Da li je došlo do kršenja člana 13 Evropske Konvencije o ljudskim pravima u sadašnjem slučaju

47. Ombudsperson smatra da sadašnji slučaj iznosi pitanja predviđena članom 13 Konvencije, koji navodi:

“Svako kome su povređena prava i slobode predviđeni u ovoj Konvenciji ima pravo na efektivan pravni lek pred nacionalnim vlastima, bez obzira jesu li povredu izvršila lica koja su postupila u službenom svojstvu”.

48. Ombudsperson ponavlja da član 13 Konvencije garantuje dostupnost pravnom leku na nacionalnom nivou, kako bi se ojačala materija prava i sloboda Konvencije bez obzira u kojoj formi su oni određeni u domaćem zakonodavstvu. Efekat člana 13 je da traži da se odredbe domaćeg zakonodavstva bave materijom „diskutabilnog zahteva“ pod Konvencijom i pruži adekvatno zadovoljenje. Opseg obaveza pod članom 13 se razlikuje zavisno od prirode aplikantove žalbe pod Konvencijom. Pri svemu tom, pravni lek predviđen članom 13 mora biti „efektivan“ u praksi kao i u zakonu, posebno u smislu da njegovo izvršavanje ne sme biti neopravdano ometano delima ili propustima odgovornih javnih vlasti (vidi *Kismir protiv Turske*, presuda od 31. maja 2005. godine i takođe vidi *Kaya protiv Turske*, presuda od 19. februara 1998).

49. Evropski sud za ljudska prava je ranije zaključio da kada je od interesa osnovno pravo kao što je zabrana torture, nečovečnog i ponižavajućeg postupanja, član 13 traži isplatu kompenzacije kada je inicirana prikladna, potpuna i efektivna istraga koja može voditi do indentifikacije i kažnjavanja odgovornih lica, uključujući efektivni pristup žalioцу u procesu istrage (vidi *D.P. i J.C. protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 10. oktobra 2002, takođe vidi *Kaya protiv Turske*, presuda gore navedena). Žrtvi ili članovima porodice žrtve moraju biti dostupni mehanizmi za određivanje odgovornosti javnih službenika ili tela za dela ili propuste koji sadrže kršenje njihovih prava pod Konvencijom. Šta više, u slučaju kršenja člana 3, koji se rangira kao jedan od najosnovnijih odredbi Konvencije, kompenzacija za nematerijalnu štetu koja potiče iz kršenja mora u principu biti dostupna kao deo radijusa zadovoljenja (vidi *D.P. i J.C. protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda gore navedena, takođe vidi *Z. i ostali protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 10. maja 2001. godine).

50. Na osnovu izjave g-dina Kurtaj i gore pomenutih dokaza kao potpora njegovoj izjavi, Ombudsperson je već došao do zaključka da je došlo do kršenja člana 3 (vidi stav 37, gore). Žalba g-dina Kurtaj je po tom osnovu „diskutabilna“ u cilju člana 13 (vidi *Kismir protiv Turske*, presuda gore navedena, takođe vidi *Salman protiv Turske*, presuda od 27. juna 2000).

51. G-dinu Kurtaj međutim nisu bili dostupni prikladni načini određivanja njegovih navoda da je bio maltretiran od strane UNMIK policajca niti je imao mogućnost dobijanja prinudne kompenzacije za pretrpljenu štetu usled proceduralnog imuniteta UNMIK osoblja.

52. U tom smislu, Ombudsperson ponavlja svoju veoma ozbiljnu i tekuću brigu o širokim kompetencijama i nastavku primenjivanja UNMIK Uredbe 2000/47 koja daje imunitet UNMIK-u i njegovom osoblju na Kosovu (vidi specijalni izveštaj broj 1 Ombudsperson Institucije, objavljenog dana 26. aprila 2001). Ovaj imunitet dovodi do nepremostivih prepreka za svakog građanina Kosova koji želi da iskoristi pravni lek u slučaju kršenja njegovih ili njenih prava od strane pripadnika UNMIK-a.

Zaključak

53. Činjenica je da g-dinu Kurtaj nisu pruženi efektivni pravni lekovi u vezi njegove žalbe o kršenju člana 3 predstavlja kršenje člana 13 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

PREPORUKE

54. Ombudsperson preporučuje da Specijalni predstavnik Generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija treba, najkasnije do:

- obezbedi da u budućnosti UNMIK policija odmah započne *ex officio* istragu o navodima maltretiranja od strane policijskih službenika;
- obezbedi da svi međunarodni službenici, uključujući policijske službenike, uvek budu subjekat efektivne krivične i građanske nadležnosti, bilo lokalne ili zemlje iz koje dolaze;
- obavesti Ombudspersona o postupcima koje je preduzeo kao odgovor na prethodne preporuke, a u skladu sa odeljkom 4.9 UNMIK Uredbe br. 2000/38 o osnivanju Ombudsperson Institucije na Kosovu.

Marek Antoni Nowicki
Ombudsperson